

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o

73.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 10-го Сентября — 1835 — Wilno. Wtorek. 10-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

30-го ч. минувшаго Августа, день Св. Александра Невскаго, Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА и рожденія Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны ОЛЬГИ НИКОЛАЕВНЫ, въ городѣ нашемъ торжествуемъ былъ такимъ образомъ. Въ 10 часовъ утра, на Дворцовой площади былъ разводъ. Послѣ онаго Его Сіятельство Г. Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Белостокскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, принималъ поздравленія отъ собравшихся въ Дворцовой залѣ: Духовенства, Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ, знатнѣйшаго Дворянства и прочихъ Сословій здѣшнихъ жителей. Потомъ Его Сіятельство и все собраніе слѣдовали въ Дворцовую Церковь для слушанія Божественной Литургіи, которую совершала соборная Настоятель Виленскаго Первокласснаго Монастыря Архимандритъ Платонъ, произнесшій при окончаніи оной Слово о необходимости военнаго званія. На послѣдокъ совершенно молебствіе съ возглашеніемъ многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Императорскому Дому, которое въ то же время принесено и во Храмахъ всѣхъ прочихъ вѣроисповѣданій.

Въ 9 часовъ по полудни у Его Сіятельства данъ былъ блистательный вечеръ.

Весь городъ былъ иллюминированъ.

Высочайшимъ Указомъ 1-го Іюля 1833 года, на содержаніе Виленской Римско-Католической Духовной Академіи назначены: фондъ Виленской Епархіальной Семинаріи и бенефициальныя имѣнія; бывшія въ вѣдѣніи Виленскаго Университета. По особому Высочайшему повелѣнію учреждена въ Вильнѣ Временная Коммиссія для принятія и управленія означенныхъ фондшей. По расположенію сихъ имѣній въ разныхъ мѣстахъ Виленской и Гродненской Губерній, между имѣніями казенными и частными, производится въ тамошнихъ Межевыхъ Судахъ многія спорныя дѣла. Помянутая о бенефициальныхъ имѣніяхъ Коммиссія, признавъ необходимымъ, чтобы производящіеся въ Межевыхъ Судахъ дѣла, къ коимъ прикосновенъ фондъ Духовной Академіи, были для охраненія онаго отъ ущерба рѣшаемы не иначе, какъ въ присутствіи Депутатовъ, отъ нея назначенныхъ, относилась въ Виленскій и Гродненскій Губернскіе Межевые Суды, про-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

День 30ты зeszłego Sierpnia, jako uroczystość S. Alexandra Newskiego, Wysokich Imienin Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI PAŃA CESARZEWICZA NASTĘPCY WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA i Narodzin Jey CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNICZKI OLGII NIKOŁAJEWNY, w mieście naszymъ był obchodzony w ten sposób: o godzinie 10tej zrana, na placu pałacowym od była się parada zmiany straży, po której Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę Dołhorukow, przyjmował powinszowania od zgromadzonych na sali pałacowej Wojskowych i Cywilnych Urzędników, znaczniejszych obywateli Dworzanstwa i innych Stanów mieszkańców tutejszych. Potém JO. Xiążę Jmć Wojenny Gubernator i całe Zgromadzenie udali się do Cerkwi Pałacowej dla słuchania Sw. Liturgii, którą pontyfikalnie celebrował Przełożony Wileńskiego pierwszej klasy Monasteru, Archimandryta Platon. Przed zakończeniem Liturgii miał poruszającą mowę o koniecznej potrzebie stanu wojskowego. Nakoniec odprawili się modły z zaśpiewaniem mnogich lat Jego CESARSKIEJ MOŚCI i całemu NAYJAŚNIEYSZEMU CESARSKIEMU DOMOWI. W tymże czasie odprawiali się modły w świątyniach wszystkich innych wyznań.

O godzinie 9tej wieczorem u JO. Xięcia Jegomości Wojennego był świetny wieczor.

Całe miasto było oświecone.

NAYWYŻSZYM Ukazem 1go Lipca 1833 roku, na utrzymanie Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej Duchowney Akademii, przeznaczone są: fundusz Wileńskiego Dyecezalnego Seminaryum i bенефicyalne majątki, które były w wiedzy Wileńskiego Uniwersytetu. Za osobnym NAYWYŻSZYM rozkazem ustanowiona w Wilnie Czasowa Kommissya dla przyjęcia i zarządzania pomienionemi funduszami. Z przyczyny położenia tych majątków w różnych mieyscach Wileńskiej i Grodzieńskiej Gubernii, między majątkami skarbowemi i prywatnemi, odbywają się w tamiecznych Sądach Granicznych mnogie sporne sprawy. Pomieniona o Bенефicyalnych majątkach Kommissya, uznawszy za rzecz konieczną, ażeby toczące się w Sądach Granicznych sprawy, które dotyczą funduszu Duchowney Akademii, dla ochronienia go od uszczerbku, były sądzone nie inaczej, jak w obecności Deputantów, od niej wyznaczonych, odnosiła się do Wileńskiego i Grodzieńskiego Gubernialnych Sądów Granicznych, prosząc o wprowadzenie tego porządku, jak w tych Są-

ся о введеніи сего порядка, какъ въ сихъ Судахъ, такъ и подвѣдомственныхъ имъ Апелляціонныхъ и Създовыхъ первой инстанціи. Гродненскій Губернскій Межевой Судъ согласился принять сей порядокъ у себя, и предписать къ соблюденію оного Апелляціоннымъ и Създовымъ Межевымъ Судамъ своего вѣдомства. Но Виленскій Губернскій Межевой Судъ отозвался, что оный и подвѣдомственныя ему инстанціи по межевымъ дѣламъ съ имѣніями Духовной Академіи, на основаніи существующихъ постановленій, будутъ требовать Депутатовъ Духовныхъ отъ Епархіальнаго Начальства; предназначаемыхъ же временною бенефициальною Коммиссіею Депутатовъ, по неимѣнію на сіе разрѣшенія въ законахъ, допустить не могутъ. Бенефициальная Коммиссія, принимая во вниманіе несогласность сихъ отзывовъ по одному и тому же дѣлу, и убѣждаясь опытомъ, что Духовные Депутаты, назначаемые отъ Епархіальнаго вѣдомства, не имѣя достаточныхъ свѣдѣній ни въ порядкѣ судопроизводства, ни въ правахъ, служащихъ фонду Академіи, не могутъ съ пользою сего заведенія присутствовать въ Межевыхъ Судахъ по дѣламъ, касающимся до бенефициальныхъ имѣній, испрашиваетъ распоряженія, чтобы для охраненія цѣлости сихъ имѣній, таковыя дѣла Межевыми Судами Виленской и Гродненской Губерній были рѣшаемы не иначе, какъ въ присутствіи назначенныхъ отъ нея Депутатовъ. Онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представлялъ о семъ Комитету Гг. Министровъ на разсмотрѣніе; по положенію коего Государь Императоръ въ 3-й день истекшаго Іюля Высочайше повелѣть соизволилъ: вѣнчить въ непрѣмную обязанность Межевыхъ Судовъ Виленской и Гродненской Губерній, разсматривать и рѣшать дѣла, прикосновенныя къ имѣніямъ Римско-Католической Духовной Академіи, не иначе, какъ въ присутствіи Депутатовъ, назначенныхъ отъ временной бенефициальной Коммиссіи, или отъ того Начальства, коему будетъ вверено управленіе сихъ имѣній.

— По случаю доставленныхъ Генераль-Губернаторомъ Западной Сибири на разсмотрѣніе Г. Министра Финансовъ двухъ Положеній Совѣта Главнаго Управленія Западной Сибири: 1-е) О разрѣшеніи безпошлиннаго отпуска во вѣншіе округи Омской Области для Киргизовъ на посѣвъ зерноваго хлѣба и земледѣльческихъ орудій, и 2-е) О распространеніи на крестьянъ Западной Сибири, торгующихъ по свидетельствамъ 3 рода, права заграничной торговли, предоставленнаго купцамъ 3 гильдіи, — онъ Г. Министръ входилъ съ представленіемъ, по сему предмету, въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію о семъ оного Комитета, состоявшемуся 18 Іюня и 3 Іюля, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Для поощренія Киргизовъ къ разведенію хлѣбопашества дозволить, въ теченіи десяти лѣтъ, отпускать во вѣншіе округи Омской Области всякаго рода зерновой хлѣбъ и земледѣльческія орудія для Киргизовъ безъ пошлинъ, и 2) право заграничной торговли, дарованное купцамъ 3 гильдіи Западной Сибири по Высочайше утвержденному положенію Комитета Гг. Министровъ 15 Мая 1834 года, распространить и на крестьянъ Западной же Сибири, торгующихъ по свидетельствамъ 3 рода, по 1 Января 1842 года. (Сен. В.)

О новомъ сухопутномъ парходѣ, устроенномъ въ Уральскихъ заводахъ въ 1835 году — Въ N. 69 Коммерческой Газеты было напечатано извѣстіе о томъ, что въ Нижнетагильскомъ заводѣ Гг. Механики Черепановы устроили сухопутной парходъ*), который былъ испытанъ неоднократно; при чемъ оказалось, что онъ можетъ возить болѣе 200 пуд. тяжести, со скоростью отъ 12 до 15 верстъ въ часъ.

Нынѣ Гг. Черепановы устроили другой парходъ большаго размера, такъ что онъ можетъ возить за собою до тысячи пудъ тяжести. По испытаніи сего пархода оказалось, что онъ удовлетворяетъ своему назначенію; почему и предполагено нынѣ же продолжить чугунные колесопроводы отъ Нижнетагильскаго завода до самаго мѣднаго рудника, и употребить парходъ для перевозки мѣдныхъ рудъ изъ рудника въ заводъ. (К. Г.)

Шлиссельбургъ, 23-го Августа.

18-го числа сего мѣсяца городъ нашъ осчастливленъ былъ посѣщеніемъ Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА, и Его Святлости Принца Петра Ольденбургскаго, на парходѣ *Александрія*.

*) Лит. Вѣст. N. 52.

дахъ, такъ и въ подвѣднѣмыхъ имъ Апелляціонныхъ и Зjazdowych первой инстанціи. Гродзенскі Губернальны Сąd Graniczny zgodził się przyjąć ten porządek u siebie, i przepisać względem jego zachowywania Appellacyynym i Zjazdowym Sądom Granicznym swej wiedzy. Ale Wileński Gubernialny Sąd Graniczny oświadczył, że on i podległe jemu instancje, w sprawach granicznych z majątkami Duchowney Akademii, na podstawie będących postanowień, będą żądały Deputatów Duchownych od Zwierzchności Dyecezalney; wyznaczanych zaś przez Czasową Beneficyalną Kommissyą Deputatów, nie mając na to rozstrzygnięcia w prawach, dopuścić nie mogą. Kommissya Beneficyalna, uważając niezgodność tych odpowiedzi w jednej i teyże samej rzeczy, i przekonując się doświadczeniem, że Duchowni Deputaci, назначани od władzy Dyecezalney, nie mając dostatecznych wiadomości, ani o porządku sądowego postępowania, ani o prawach, służących funduszowi Akademii, nie mogą z pożytkiem tego zakładu zasiadać w Sądach Granicznych, w sprawach, dotykających beneficjalne majątki, uprasza o rozporządzenie, ażeby dla ochronienia całości tych majątków, takie sprawy przez Sądy Graniczne Wileńskiej i Grodzieńskiej Gubernii były sądzone nie inaczej, jak w obecności wyznaczonych od niej Deputatów. P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawiał o tém Komitetowi PP. Ministrów na rozpatrzenie; po którego postanowieniu, Cesarz Jegomość w dniu 3cim zeszłego Lipca NAWYŻEY rozkazał raczyt: postanowić za nieodstępny obowiązek Sądów Granicznych Gubernii Wileńskiej i Grodzieńskiej, rozpatrywać i sądzić sprawy, dotyczące majątki Rzymsko-Katolickiey Duchowney Akademii, nie inaczej, jak w obecności Deputatów, wyznaczonych od Czasowey Beneficyalney Kommissyi, albo od tey Zwierzchności, której będzie na przyszłość poruczony zarząd tych majątków.

— Z powodu przesłanych przez Jenerał-Gubernatora Syberyi Zachodniey na rozpatrzenie P. Ministra Skarbu dwóch postanowień Rady Głównego Zarządu Syberyi Zachodniey: 16d) O dozwoleńia bezposzlinnego wysyłania do zewnętrznych okręgów Obwodu Omskiego dla Kirgizów na zasiew zboża w ziarnie i narzędzi rolniczych, i 2re) O rozciągnięciu na włóścian Syberyi Zachodniey, handlujących za świadectwami 3go rodzaju, prawa zagranicznego handlu, pozwolonego kupcom 3ciey gildy; — tenże P. Minister czynił o tey rzeczy przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego o tém postanowieniu, nastąpił 18go Czerwca i 3go Lipca, Cesarz Jegomość NAWYŻEY rozkazać raczyt: 1) Dla zachęcenia Kirgizów do rozszerzania rolnictwa, dozwolnić w biegu lat dziesięciu, wypuszczać do zewnętrznych okręgów Obwodu Omskiego wszelkiego rodzaju zboże w ziarnie i narzędzia rolnicze dla Kirgizów bez poszlin, i 2) prawo zagranicznego handlu, darowane kupcom 3ciey gildy Zachodniey Syberyi, podług NAWYŻEY potwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów 15 Maja 1834 roku, rozciągnąć także i na włóścian Zachodniey Syberyi, handlujących za świadectwami 3go rodzaju, do 1go Stycznia 1842 roku.

O nowym lądowym parochodzie, wybudowanym w Uralskich zakładach w roku 1835. — W Nrze 69tym Gazety Handlowey, umieszczona była wiadomość o tém, że w Niżnetahilskim zakładzie, PP. Mechanicy Czerepanowcy, wybudowali lądowy parochód*), który niejednokrotnie był doświadczany; przy czém się okazało, iż może dźwignąć więcej jak 200 pudów ciężaru, z prędkością od 12tu do 15tu wiorst na godzinę.

Teraz PP. Czerepanowcy urządzili drugi parochód większej objętości, tak, iż może dźwignąć do 1,000 pudów ciężaru. Po uczynieniu próby tego parochodu okazało się, że odpowiada swemu celowi; dla czego zamierzono teraz przedłużyć żelazne koleje z Niżnetahilskiego zakładu, aż do miedzianej kopalni, i używać parochodu, dla przewożenia rudy miedzianej z kopalni do zakładu. (G. H.)

Szliisselburg, dnia 23 Sierpnia.

Dnia 18go t. m., miasto nasze uszczęśliwione było przybyciem Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI PANÁ NASTĘPCY CESARZEWICZA i WIELKIEGO XIĄŻĘCIA ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, i JO. XIĄŻĘCIA Piotra Ołdenburskiego, na parochodzie *Alexandrya*.

*) Kur. Lit. N. 52.

Многочисленное стечение народа, не смотря на ненастную погоду, съ нетерпѣніемъ ожидало съ самаго утра, прибытія Высокихъ Посѣтителей; и лишь только пароходъ остановился противъ пристани, и Его Императорское Высочество показался на палубѣ оного, громогласное ура! раздалось въ воздухѣ и все жители съ радостными лицами сѣвши на встрѣчу Августѣйшаго Посѣтителя.

Его Императорское Высочество, по выходѣ на берегъ, встрѣченъ былъ Корпуса Путь Сообщенія Начальниками Штаба и 1-го Округа, Управляющимъ Ладожскимъ Отдѣленіемъ, съ находившимися здѣсь Офицерами тогожъ Корпуса, Предводителемъ Дворянства съ Чинovníками Гражданскаго вѣдомства и Городничимъ; осмотрѣвъ шлюзы Ладожскаго канала и другія зданія, и по отслушаніи въ приходской церкви молебствій, удостоилъ посѣщеніемъ Своимъ здѣшнее тюремное заведеніе и найдя, какъ здѣсь, такъ и вездѣ, во всѣхъ частяхъ отличный порядокъ и устройство, изволилъ изъяснить Свое удовольствіе.

Потомъ Его Императорское Высочество, въ сопровожденіи свиты Своей, отправиться изволилъ на катеръ въ Шлиссельбургскую крѣпость, по осмотрѣ хоей, и отслушаніи въ тамошней церкви молебствій, возвратился на пароходъ.

Кратковременное пребываніе Его Императорскаго Высочества въ здѣшнемъ городѣ, ускоренное позднимъ временемъ, едва достаточнымъ для обратнаго возвращенія, пребудеть незабвенно въ памяти жителей, которые, будучи удостоены симъ знаменитымъ посѣщеніемъ, съ умиленіемъ провожали далеко за городъ Высочайшаго Гостя, доколѣ пароходъ не скрылся изъ виду. (Спб. В.)

Букарестъ, 12-го Августа.

Бывшій Рейс-Эффенди, Решид-Бей, назначенный Посланникомъ Султана при Парижскомъ Дворѣ, прибылъ въ Букарестъ сухимъ путемъ изъ Константинополя 8-го числа вечеромъ и остается здѣсь на нѣсколько дней, для отдохновенія послѣ изнурительнаго путешествія верхомъ. Онъ намѣренъ отправиться отсюда чрезъ Вѣну. — Свита его состоитъ изъ 4-хъ чел. — Онъ былъ принятъ Господаремъ по заведенному обычаю, изъ котораго исключено только одно достопримѣчательное обстоятельство: при входѣ его со свитою въ назначенный для него домъ, всѣмъ имъ поднесенъ былъ обыкновенный Турецкій кофе, но трубокъ не подано, потому, что недавно запрещено Султанскимъ фирманомъ подчивать кого бы-то ни было изъ Мусульманъ табакомъ; но всякій гость долженъ имѣть свой табакъ и трубку ка короткомъ чубукѣ. — Длинные чубуки и многочисленные прислуга, бывшіе до сего времени въ большемъ употребленіи у Турецкой знати, также строго запрещены. (Спб. В.)

Одесса, 9-го Августа.

Изъ Константинополя получены слѣдующія извѣстія отъ 6-го Августа н. ст.

— Мегеметъ - Решидъ - Паша, Главнокомандующій Таврской арміи, продолжаетъ дѣйствовать съ успѣхомъ противъ мятежныхъ Курдовъ. Недавно еще онъ разбилъ одно изъ самыхъ грозныхъ племенъ сихъ нестройныхъ ордъ. Въ слѣдствіе этой блистательной победы, доставившей во власть его значительное пространство земли, Решидъ-Паша отправилъ въ Константинополь 300 плѣнныхъ; но военный корабль, на который они были посажены, захваченъ былъ ужаснымъ ураганомъ и поглощенъ волнами въ Черномъ морѣ, со всѣмъ на немъ бывшимъ. Плѣнные Курды были скованы, какъ по причинѣ ихъ необыкновенной силы, такъ и по неповиновенію ихъ, заставлявшему опасаться возмущенія во время плаванія, и всѣ сии несчастные погибли, не имѣвши возможности сдѣлать какое-либо усиліе къ своему спасенію. Англійскій куттеръ, *Спитфиръ*, привезшій сіе горестное извѣстіе, самъ потерялъ крушеніе на мысѣ Кила, при входѣ въ Черное море; но экипажъ, письма, деньги и часть товаровъ спасены.

— Не смотря на нѣсколько бывшихъ здѣсь чумныхъ случаевъ, кажется, что зараза не установится въ нынѣшнемъ году въ Константинополѣ. Время года уже довольно позднее, и дознано, что большая часть людей, постигнутыхъ заразою, прибыли сюда зачумленными изъ другихъ мѣстъ.

— Изъ Александріи, въ Египтѣ, пишутъ отъ 17-го Іюля: „Болѣе половины Арабскаго населенія Александріи (свыше 20,000 человекъ) истреблено чумою; многія части города сдѣлались совершенно безлюдны и вездѣ видна ужасающая пустота. Нельзя предтавить себѣ, какъ много домовъ осталось совершенно пустыми, такъ, что Правительство принуждено было взять ключи отъ нихъ. Почти все Арабскія семей-

Личное собраніе сіе люду, помимо неприємней погоды, от самого поранку з неcierплиwością oczekiwalo Wysokich Gości, i zaledwo tylko parochód zatrzymał się naprzeciwko przystani, a Jego Cesarska Wysokość ukazał się na jego pokładzie, grzmiące ура! rozległo się w powietrzu i wszyscy mieszkańcy z uradowaną twarzą śpieszyli na spotkanie Najjaśniejszego Gościa.

Jego Cesarska Wysokość po wyjściu na brzeg, spotkany był przez Naczelników Sztabu Korpusu Dróg Komunikacyi i 1go Okręgu od Zarządzającego Ładożskim Oddziałem z obecnymi tu Oficerami tegoż Korpusu, Marszałkiem Dworzanstwa z Urzędnikami Władz Cywilnych i Horodniczym. Obeyrzawszy służy Radożskiego kanału i inne budowle, i po wysłuchaniu w Kościele Parafialnym Nabożeństwa, zaszycił Swém odwiedzeniem tutejszy zakład turemny i znalazłszy tak tu, jak i w każdym miejscu we wszystkich częściach oznaczający się porządek, raczył oświadczyć Swe zadowolenie.

Potem Jego Cesarska Wysokość, w towarzystwie Swego Orszaku, raczył wyjechać na kutrze do twierdzy Szlisselburgskiej, po obeyrzeniu której i wysłuchaniu w tamiecznym kościele Nabożeństwa, powrócił na parochód.

Krótki pobyt Jego Cesarskiej Wysokości w tutejszym mieście, przyspieszony spóźnioną porą, zaledwo dostateczną do powrotu, zostanie na zawsze w pamięci mieszkańców, którzy, będąc zaszczytzeni tém znamieniem przybyciem, z radością przeprowadzali daleko za miasto Najjaśniejszego Gościa, aż póki parochód nie zniknął z oczu. (G. S. P.)

Bukarest, dnia 12 Sierpnia.

Były Reis-Effendi, Reszyd-Bey, przeznaczony na Posta Sułtańskiego przy Dworze Paryżkim, dnia 8go wieczorem przybył łodem ze Stambułu do Bukarestu, i zabawi tu dni kilka dla spoczynku po utrudzającej podróży konno. — Orszak jego składa się ze 4ch osób. — Przyjęty on był przez Hospodara podług zaprowadzonego obyczaju, z którego wyjęta tylko jedna, godna uwagi, okoliczność: przy jego wejściu z orszakiem do przeznaczonego dlań domu, podana była dla wszystkich zwyczajna Turecka kawa, lecz lulek nie podano, dla tego, że nie dawno firmanem Sułtana zabroniono czestować kogokolwiek z Muzułmanów tytuniem, i każdy gość powinien mieć swój tytuń i faykę z krótkim cybuchem. — Długie cybuchy i liczna usługa, które dotąd w wielkiem były używaniu u Tureckich magnatów, ściśle także są zakazane. (G. S. P.)

Odessa, dnia 9go Sierpnia.

Z Konstantynopola otrzymano następujące wiadomości pod dniem 6 Sierpnia n. s.

— Mehmed Reszyd Basza, Głównodowodzący Tauricką armią, nie przestaje działać z pomyślnością przeciwko buntowniczym Kurdom. Niedawno jeszcze poraził on jedno z najstraszniejszych pokoleń, tych hord nieukształconych. W skutek tego świetnego zwycięstwa, które przyczyniło się do zawładania mu znaczney przestrzeni ziemi, Reszyd Basza wysłał do Stambułu 300 niewolników; lecz okręt wojenny, na którym się oni znajdowali, napadnięty został przez straszną burzę i pochłonięty w bałwanach morza Czarnego, z tém wszystkiem, co na nim było. Niewolnicy Kurdowie, jak z przyczyny ich nadzwyczajney siły, tak-że i z powodu nieposłuszeństwa, które kazało się lekce buntu w czasie żeglugi, byli okuci, i wszyscy ci nieszczęśliwi, nie mając środka ratowania się, zginęli. Kuter Angielski *Spitfire*, który doniósł o tey smutney wiadomości, sam poniósł rozbić się na przyładku Kil, przy wejściu do morza Czarnego; lecz ekwipaż, papiery, pieniądze i część towarów zostały uratowane.

— Pomimo zdarzonych tu kilku przypadków morowego powietrza, zdaje się, że зараза nie ustali się w tym roku w Stambule. Pora roku dość już późna, i dostrzeżono, iż większą częścią ludzie, dotknięci morowem powietrzem, przybyli tu zarażeniami z innych mieysc.

— Z Alexandryi w Egipcie donoszą pod d. 17 Lipca: „Więcey jak połowę Arabskiej ludności w Alexandryi (przeszło 20,000 osób) zniszczyła зараза; wiele części miasta stało się zupełnie bezлюдnych i wszędzie daje się postrzegać okropne spustoszenie. Nie można wyobrazić sobie, jak wiele domów pozostało zupełnie pustych, tak, że Rząd przymuszonym był zabrać od nich klucze. Wszystkie prawie Arabskie familie w Ale-

ства въ Александріи и въ Каирѣ лишились нѣсколькихъ изъ своихъ членовъ; многіи истреблены совершенно. Число Европейцевъ, погибшихъ въ Каирѣ, простирается до 700, а здѣсь до 100, не считая Мальтійцевъ, ужасно пострадавшихъ.

„Флотъ возвратился изъ Кандіи; 16-го числа онъ бросилъ якорь внѣ гавани, и какъ экипажи громко изъявляли желаніе сойти на берегъ, то онъ долженъ былъ опять отойти на нѣсколько миль въ море, чтобы предупредить новыя безпорядки или ослушаніе.

„Мегеметъ-Али все еще въ Каирѣ; говорятъ о скоромъ возвращеніи его сюда; по словамъ нѣкоторыхъ, его можно даже ожидать завтра. Солиманъ-Паша, сопутствующій ему, уже прибылъ сюда; слышно, что этотъ Генералъ отправится въ Сирію съ тайнымъ порученіемъ.“

15-го Августа.

Изъ Константинополя пишутъ отъ 14-го Августа н. ст.

Говорятъ, что Султанъ позволилъ Армянамъ Григоріанскаго исповѣданія построить церковь въ Перѣ, гдѣ до сихъ поръ у нихъ былъ только молитвенный домъ.

— Чума здѣсь увеличивается; на прошедшей недѣлѣ двадцать больныхъ перевезено было въ Греческій госпиталь, и нѣсколько человекъ въ Католическій. Въ Трапезонтѣ также было нѣсколько чумныхъ случаевъ.

— По письмамъ изъ Александріи (въ Египтѣ) отъ 3-го Іюля н. ст., число жертвъ чумы простирается тамъ до 200,000; въ этомъ числѣ до 600 Христіанъ. Эта смертность составляетъ тяжкую потерю для войскъ Мегмета-Али, и надобно будетъ много времени, чтобы вознаградить убыль, ею произведенную въ Египетской и въ Сирійской арміи.

— Изъ Афинъ, пишутъ отъ 1-го Августа н. ст.

Въ минувшемъ мѣсяцѣ прекратились два журнала, издававшіеся здѣсь на Французскомъ и Греческомъ языкахъ (*le Sauveur* и *le National*).

— Съ нѣкотораго времени господствуетъ здѣсь эпидемія, поразившая половину города; сначала думали, что это холера, но теперь убѣдились, что это не очень опасная лихорадка, произведенная испареніями болотъ, дурно высушенныхъ, по близости которыхъ расположена новая часть города.

— Г. Колетти, совершенно оправившійся отъ своей болѣзни, собирается ѣхать, чрезъ два или три дня, въ Парижъ, для занятія мѣста Полномочнаго Министра.

— Правительство дозволило торгующему сословію острова Сиры назначить Коммиссію для представленія доклада, объ учрежденіи въ Делосѣ вольной гавани, въ которую бы принимались были, безъ карантиннаго очищенія, товары привозимые изъ всѣхъ странъ. Главная цель этого проекта есть поощреніе привоза въ Делосъ, и слѣдовательно въ Грецію, Турецкихъ произведеній, и это было бы большою выгодною для торговли, которая нашла бы тамъ, чрезъ промѣну, средство сбыта для большей части Европейскихъ товаровъ. Опасаются однакожъ, при исполненіи сего проекта, препятствій или затрудненій со стороны Хіосцевъ, которые готовятся къ поселенію въ Пирей и которые съ неудовольствіемъ узнали бы о дарованіи Делосскому порту тѣхъ привилегій, которыхъ они испрашиваютъ для своей Пирейской колоніи. (Од. В.)

Варшава, 13-го Сентября.

Всемилоостивѣйшій Государь Императоръ и Король нашъ въ прошедшую среду въ 2 часа по полнотѣ въ вождѣльномъ здравіи изволилъ возвратиться изъ Силезіи въ Калишъ; также возвратился и Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЬ, а на другой день прибыла Августѣйшая Императрица съ Ихъ Императорскими Высочествами Великою Княжною ОЛЬГОЮ и Великимъ Княземъ КОНСТАНТИНОМЪ. Позавчера ожидали тамъ Его Величества Прусскаго Короля. — Предъ приѣздомъ Его Величества Императора, прибылъ Его Святость Фельдмаршалъ Князь Варшавскій. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 4-го Сентября.

Король издалъ въ Берлинѣ слѣдующее повелѣніе: 1) Наказаніе своевольной черни, которая на улицахъ и публичныхъ мѣстахъ нарушаетъ спокойствіе, или ведетъ себя безпутно, опредѣляютъ Государственные законы. Если кто къ сему подущаетъ крикомъ или свистомъ, подвергается на 6-ть мѣсяцевъ заключенію и трудамъ въ смиренительномъ домѣ. 2) Сіе наказаніе относится ко всѣмъ лицамъ. 3) Если между виновными находятся иностранцы, то по выдержаніи ихъ подъ арестомъ, они будутъ почитае-

xandryi i Kairze, zostały pozbawione kilku ze swych członków; a wiele zupełnie wyniszczonych. Liczba Europończyków, zmarłych w Kairze, dochodzi do 700, a tu do 100, nie licząc Maltańczyków, którzy straszliwie ucierpieli.

„Flotta powróciła z Kandyi; dnia 16 zarzuciła kotwicę zewnątrz portu, i gdy ekipaż głośnie oświadczał żądanie wysiść na brzeg, wtedy znowu na kilka mil musiała odejść na morze, ażeby zapobiedz nowym niespokojnościami, lub nieposłuszeństwem.

„Mehmed-Ali ciągle znajduje się jeszcze w Kairze, mówią o przedkim jego tu powrocie, podług niektórych jutro nawet można go oczekiwać. Soliman Basza, towarzyszący mu w podróży, już tu przybył; słychać, iż ten Jenerał z tajnymi poleceniami pojedzie do Syryi.

Dnia 13.

Donoszą z Konstantynopola pod 14 Sierpnia n. s.

Mówią, że Sułtan dozwolił Ormianom Gregoryńskiego wyznania, wybudować kościół na Pera, gdzie dotąd był tylko dom ich modlitewny.

— Morowe powietrze tu się powiększa; na przeszłym tygodniu dwadzieścia chorych przewieziono do Greckiego i kilka osób do Katolickiego lazaretu. W Trebizondzie również kilka zdarzyło się wypadków zarazy.

— Podług listów z Alexandryi (w Egipcie) pod 3 Lipca n. s., liczba ofiar morowego powietrza dochodzi tam do 200,000; w tej liczbie do 600 Chrześcian. Mor ten czyni wielką stratę dla wojsk Mehmeda-Alego, i wiele potrzeba będzie czasu na wynagrodzenie ubytku, sprawionego przezeń w Egipskim i Syryjskim wojskach.

— Z Aten pod 1 Sierpnia n. s. donoszą:

W przeszłym miesiącu przestały wychodzić dwie gazety, wydawane tu we Francuzkim i Greckim językach (*le Sauveur* i *le National*).

— Od niejakiego czasu panuje tu epidemia, która dotknęła połowę miasta; rozumiano z początku, że to jest cholera, lecz teraz przekonano się, że jest nie bardzo niebezpieczna gorączka, pochodząca z wyziewów błot, źle osuszonych, w bliskości których leży nowa część miasta.

— P. Koletti, który już zupełnie wyzdrowiał, za dwa lub trzy dni wybiera się w podróż do Paryża, dla zajęcia urzędu Pełnomocnego Ministra.

— Rząd dozwolił handlującemu stanowi wyspy Syry naznaczyć Kommissją dla podania przełożenia, o urządzeniu w Delos wolnego portu, do którego by przywożone były, bez odbycia kwarantanny, towary ze wszystkich stron przywożone. Głównym celem tego projektu jest, zachęcenie przywozu do Delos, a następnie i do Grecyi, produktów tureckich; byłoby to wielką korzyścią dla handlu, któryby znalazł tam, przez zamianę, środek wybycia większej części Europejskich towarów. Obawiają się jednak przy uskutecznieniu tego projektu, przeszkód lub trudności ze strony mieszkańców wyspy Chios, którzy się sposobią do osiedlenia w Pireum, i którzy z nieukontentowaniem dowiedzieliby się o darowaniu dla portu Delos tych przywilejów, jakich oni żądają dla swej Pireyskiej osady. (G. O.)

Warszawa, dnia 13 Września.

Najjaśniejszy Cesarz i Król, nasz Miłościwy Monarcha, w zesłał śródę o godzinie 2 z północy, w pożądanym zdrowiu raczył wrócić ze Szlązka do Kalisza; wrócił oraz Jego Cesarska Wysokość WIELKI XIĄŻĘ MICHAŁ, a nazajutrz przybyła Najjaśniejsza Cesarzowa JEJMOŚĆ z Ich Cesarskimi Wysokościami WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ OLGĄ i WIELKIM XIĄŻĘCIEM KONSTANTYEM. Zawczora był spodziewany Najjaśniejszy Król Pruski. — Poprzedził przyjazd Najjaśniejszego Pana, J. O. Feldmarszałek Xiążę Warszawski. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, dnia 4 Września.

W Berlinie Król Jegomość wydał następujące rozporządzenie: 1) Kara na swawolnych chłopaków, którzy na ulicach i publicznych miejscach niespokojność wzniecają lub dopuszczają się grubych swawoli, stanowi prawo krajowe. Jeśli do takiej swawoli zachęca kto krzykiem lub gwizdaniem, ulega karze więzienia do 6ciu miesięcy w domu poprawy i pracy. 2) Ta kara stosuje się do wszystkich osób. 3) Jeśli cudzoziemcy są między winowajcami, po wysiedzeniu kary, będą za włóczęgów uważani. 4) Kto po trykro-

мы за бродягъ. 4) Кто послѣ трикратнаго напоминанія, не удалится, или нанесетъ Чиновнику оскорбленіе, подвергается 6-ти мѣсячному заключенію. Сіе наказаніе будетъ удвоено, въ случаѣ нанесенія кому либо раны. 5) Кто во время суматохи будетъ бросать камни, или употреблять оружіе, тотъ подвергнется заключенію не менѣе трехъ лѣтъ, въ смиренномъ домѣ, или въ крѣпости. 6) Если кто станетъ сопротивляться вооруженной силѣ, усмиряющей возмущеніе, и ранитъ начальствующія лица, помянутое наказаніе будетъ усугублено, и даже увеличено до смертной казни. 7) За убытки въ подобномъ случаѣ причиненные, отвѣтствуютъ не только виновные, но и всѣ тѣ: а) которые какимъ-бы то ни было образомъ участвовали въ безпорядкахъ. б) Всѣ зрители не разшедшіеся послѣ напоминаній; 8) Во время смятенія, купцы должны запереть лавки, мастеровые удерживать дома работниковъ, родители дѣтей, подъ опасеніемъ наказанія по законамъ. (G. C.)

6-го Сентября.

О большомъ парадѣ, бывшемъ 1-го с. м. въ присутствіи Его Величества Короля при Лигницѣ на Вальштатскомъ полѣ, сообщаетъ издаваемый въ Лигницѣ *Корреспондентъ изъ Силезіи и для Силезіи* слѣдующія подробности. „Всѣ пятый Корпусъ Арміи поставленъ былъ въ два боевые строя; въ первомъ стояла колонами каваллерія; во второмъ пѣхота, а на лѣвомъ крылѣ артиллерія. Въ 9 часовъ утра, прибыли: Его Величество Король въ сопровожденіи Его Величества Императора Всероссийскаго и другихъ Высочайшихъ и Светлѣйшихъ Особъ и иностранныхъ Военныхъ Чиновниковъ. Ея Величество Императрица Всероссийская и Ихъ Высочества Принцессы Королевскаго Дома вмѣстѣ съ Ея Светлостію Княгинею *Лигницкою* удостоили также посѣщеніемъ Своимъ сіе военное зрѣлище. По приближеніи Его Величества Короля, всѣ Корпусъ по командѣ Генераль-Лейтенанта *Грольмана* сдѣлалъ на караулъ, и огласилъ воздухъ троекратнымъ ура! въ честь своего Государя. Послѣ того войска, сдѣлавъ опять на плечо, построились бригадами. Его Величество изволилъ проѣхать вдоль праваго крыла каваллеріи, а у втораго боеваго строя съ лѣваго крыла на правое. По томъ всѣ Корпусъ прошелъ предъ Его Величествомъ Королемъ параднымъ маршемъ, каваллерія по-эскадронно, а пѣхота по-ротнѣ. Симвъ кончилось сіе превосходное военное празднество, во время коего истинно воинственный видъ всѣхъ полковъ восхищалъ какъ знатока, такъ и простаго зрителя. — Откушавъ послѣ сего у Короля Ихъ Величества съ Светлѣйшими Принцами и Принцессами прибыли въ Церковь, и слушали церковное пѣніе, исполненное 400 мужескими голосами. Поутру 2-го ч. были Корпусные маневры. Это были такъ называемые учебные маневры на возвышеніи при Вальштатѣ, которое было атаковано и взято. Всѣ военныя эволюціи произведены были въ присутствіи Его Величества Короля и Высочайшихъ Гостей съ чрезвычайною точностію, къ совершенному удовольствію Монарха. Превосходная погода сопровождала сей рѣдкій праздникъ, невозможный никакимъ злоключеніемъ и занимающій первое мѣсто въ исторіи военныхъ упражненій. Съ парада Его Величество Король ѣздилъ въ Капсдорфъ. Въ полдень Ея Величество Императрица Всероссийская въ занимаемомъ Ею домѣ, а Его Королевское Высочество Наслѣдный Принцъ въ залахъ Рыцарской Академіи, давали большой обѣдъ и вмѣстѣ съ Его Величествомъ Императоромъ НИКОЛАЕМЪ, Великимъ Княземъ МИХАИЛОМЪ, Эрцгерцогами *Францомъ Карломъ* и *Иоанномъ Австрійскими* и прочими въ Лигницѣ находящимися Высочайшими чужестранными Особами, удостоили посѣщеніемъ своимъ блистательный балъ. Сегодня 3-го ч. въ Пресвѣтѣйшіе и Светлѣйшіе Гости отправятся въ Капсдорфъ на маневры 5-го и 6-го Корпуса, а потомъ чрезъ Бреславль въ Калишь.

— Высочайшія и Светлѣйшія Особы, во время пребыванія Главною Квартіры въ Капсдорфѣ, расположатся на жительство слѣдующимъ образомъ: въ Капсдорфѣ: Его Величество Король и Ея Светлостію Княгиня *Лигницкая*. Въ Доманцъ Ихъ Величества Императоръ и Императрица Всероссийскіе, и Ихъ Императорскія Высочества Великій Князь КОНСТАНТИНЪ и Великая Княжна ОЛЬГА. Въ Розенталѣ: Ихъ Королевскія Высочества Наслѣдный Принцъ и Принцъ *Карлъ*. Въ Берггофѣ: Его Кор. Выс. Принцъ *Вильгельмъ* (сынъ Короля) съ Супругою. Въ Марксдорфѣ: Ихъ Кор. Высоч. Принцъ *Алbrechtъ* и Наслѣдный Великій Герцогъ *Мекленбургъ-Шверинскій* съ Супругою. Въ Лорцендорфѣ: Его Кор. Высоч. Принцъ *Вильгельмъ* (Братъ Короля) съ Супругою, Принцами *Адальбертомъ*, *Вальдемаромъ* и Принцессою *Елисаветою*. Въ Петервицѣ: Его Кор. Выс.

тнѣмъ wezwaniu nie oddali się, lub zelży urzędnika, ulegnie karze więzienia 6 miesięcy. Ta kara podwoi się w razie ranienia kogo. 5) Kto podczas zbiegowiska będzie rzucał kamieniami, lub używał broni, spotka go najmniejsza kara 3 lat więzienia, w domu poprawy, lub w twierdzy. 6) Kto stawia opór władzy zbroynej, uśmierzającej rozruch i rani rządowe osoby, powyższa kara będzie podwojoną, a nawet podwyższoną do kary śmierci. 7) Za szkody w podobnym razie zrządzone, są odpowiedzialni, nie tylko ich sprawcy, ale nawet ci wszyscy: a) którzy jakimkolwiek sposobem przewinią się w rozruchu; b) wszyscy widzowie, którzy się na wzwanie nie rozeszli. 8) W razie rozruchu, kupcy obowiązani zamknąć sklepy, majstrowie zatrzymać w domu czeladź, rodzice swoje dzieci, pod zagrożeniem stosownemi karami. (G. C.)

Дня 6.

О великомъ парадѣ, котора сѣд. 1 б. м. odbyła w obecności Najjaśniejszego Króla, pod Lignicą, na polu Walsztatskiem, wychodzący z Lignicy *Korrespondent ze Szlązka i dla Szlązka* udziela następujące wiadomości: „Cały piąty korpus wojska, ustawiony był we dwa bojowe szyki, w pierwszym stała w kolumnach kawalerja, w drugim piechota, a na lewém skrzydle artyllerya. O godzinie 9tej przybyli: Najjaśniejszy Król w towarzystwie Cesarza Jegomości Wszech-Rossy i innych Najjaśniejszych i Jaśnie Oświeconych Osób i endzoiemskich wojskowych Urzędników. Najjaśniejsza Cesarzowa Wszech-Rossy i Ich Wysokości Xiężniczki Domu Królewskiego razem z Jaśnie Oświeconą Xiężną *Lignicką* zaszczytili Swą obecnością to wojskowe widowisko. Po zbliżeniu się Najjaśniejszego Króla, cały korpus, na komendę Jenerał-Porucznika *Grolmana*, broni sprezentował, i napełnił powietrze trzykrotném ура! na cześć swojego Monarchy. Potém wojska znowu zrobiwszy broni na ramie, uszykowały się brygadami. Najjaśniejszy Król przejechać raczył wzdluż prawego skrzydła kawalerji, a z drugiego bojowego szyku z lewego skrzydła na prawe. Potém cały korpus przeciągnął przed Jego Królewską Mością, kawalerja szwadronami, a piechota rotami. Na tém się skończyła ta piękna wojskowa uroczystość, podczas której prawdziwie wojownicza postawa wszystkich półków zachwycała tak znawców, jak i prostego widza. — Po obiedzie, danym przez Króla, Najjaśniejsze Państwo z Jaśnie Oświeconemi Xiężętami i Xiężniczkami przybyli do Kościoła i słuchali Duchowney Muzyki, wykonywanej przez 400 męskich głosów. Nazajutrz dnia 2go odbywały się korpusowe manewry. Były to tak nazywane instrukcyjne manewry na wyniosłości przy Walsztacie, która była atakowana i wzięta. Wszystkie wojskowe ewolucye odbyte były w obecności Najjaśniejszego Króla i Wysokich Gości z nadzwyczajną dokładnością, ku zupełnemu zadowoleniu Monarchy. Przecieżna pogoda sprzyjała tej rzadkiej uroczystości, nie pomieszaney żadną złą przygodą, a trzymającej pierwsze miejsce w historii wojskowych ćwiczeń. Po parady Król Jegomość jeździł do Kapsdorfu. O południu Najjaśniejsza Cesarzowa Jegomość Rossyjska w zaymowanym przez Nę domu, a J. K. Wysokość Xiążę Następca tronu, w salach Rycerskiej Akademii, dawali wielki obiad i razem z Najjaśniejszym Cesarzem НИКОЛАЕМ, WIELKIM XIĘGIEM MICHAŁEM, Arcy-Xiężętami *Franciszkiem Karolem* i *Janem* Austriackimi i innemi w Lignicy obecnymi Wysokimi Cudzoziemskimi Osobami, zaszczytili swoją bytnością świetny bal. Dzisiaj dnia 3go wszyscy Najjaśniejsi i Wysoocy Goście udadzą się do Kapsdorfu na manewry 5go i 6go korpusu, a potem przez Wrocław do Kalisza.

— Najjaśniejsze i Wysoke Osoby w czasie pobytu w Głównym Kwaterze w Kapsdorfie mieszkać będą następującym sposobem: w Kapsdorfie: N. Król Jmć i Jaśnie Oświecona Xiężna *Lignicka*. W Domantz: Najjaśniejsze Państwo Cesarz i Cesarzowa Wszech-Rossy, i Ich Cesarzkie Wysokości WIELKI XIĄŻE KONSTANTY i WIELKA XIĘŻNICZKA OLGA. W Rozentalu: Ich Królewskie Wysokości Xiąże Następca i Xiąże *Karol*. W Berghofie: Jego K. Wys. Xiąże *Wilhelm* (syn Króla) z Małżonką. W Marksdorfie: Ich K. K. W. W. Xiąże *Albrecht* i Dziedziczny Wielki Xiąże *Meklenburg-Schwerin* z Małżonką. W Lorzendorfie J. K. Wysokość Xiąże *Wilhelm* (brat Króla) z małżonką, Xiążętami *Adalbertem*, *Waldemarem* i Xiężniczką *Elżbietą*. W Peterwitz: J. K. W. Xiąże *Fryderyk*. W Fürstenau: J. K. Wysokość Xiąże *August*. W Kratzkau: Jego Cesarzka Wysokość WIELKI XIĄŻE MICHAŁ. W Rogau:

Принцъ *Фридрихъ*. Въ Фюрстенау, Е. К. Высоч. Принцъ *Августъ*. Въ Крацкау, Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЬ. Въ Рогау, Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Францъ Карлъ* Австрійскій. Въ Гроссмонау, Его Им. Высоч. Эрцгерцогъ *Иоаннъ* Австрійскій. Въ Кривловицъ: Его Кор. Высоч. Герцогъ *Кумберландскій* и Его Высоч. Герцогъ *Карлъ Мекленбург-Стрелицкій*. Въ Албрехтсдорфъ: Его Кор. Высоч. Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій съ Супругою. Въ Квейчъ: Его Свѣтлость Герцогъ *Нассаускій* и Его Высоч. Наслѣдн. Великій Герцогъ *Гессен-Дармштатскій*. Въ Садевицъ: Его Высоч. Герцогъ *Виртембергскій* и Его Свѣтлость Князь Вильгельмъ *Радзивиллъ*. Въ Шланцъ: Ихъ Высочества Принцы *Гольштейн-Зондербург-Аугустенбургскіе*. Въ Ландау: Его Свѣтлость Князь *Рейс-Эберсдорф-Лобенштейнскій*. Въ Борганіи: Его Свѣтлость Принцъ *Филиппъ Гессен-Голбургскій*. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 2-го Сентября.

Ихъ Величества Императоръ и Императрица вчера въ 7 часовъ поутру, отправились въ Теплицъ. Тудаже вчера поутру выѣхалъ Е. И. Величества Канцлеръ Дома, Двора, и Государства Князь *Меттернихъ*.

— И здѣсь обнаружили уже признаки, похожіе на холеру, происходящіе прямо отъ простуды и неосторожности.

— Нашего Посланника при Лондонскомъ Дворѣ Князя *Эстергази*, по извѣстіямъ изъ Ишля, уже туда прибывшаго, завтра или послѣ завтра сюда ожидаютъ. Нынѣ извѣстно, что Князь *Эстергази* объявилъ, что онъ еще года три можетъ исполнять должность Посланника въ Лондонѣ. — Новоизначенный Совѣтникъ Государства и Конференціи Баронъ *Оттенфельсъ*, поднесъ сегодня Е. И. Величеству свой присяжный листъ.

— Прагская газета уведомляетъ, что Ихъ ИИ. Величества 2-го числа въ 10 часовъ утра при Сухенталѣ, выѣхали въ Богемскія границы.

5-го Сентября.

Англійскій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ *Г. Фоксъ*, предъ самымъ выѣздомъ Императора, представленъ былъ Е. Величеству, для поднесенія своей вѣрующей грамоты. Въ Понедѣльникъ и Вторникъ онъ посѣщалъ всѣхъ Особъ Дипломатическаго Корпуса.

— Во время отсутствія Князя *Меттерниха*, Баронъ *Оттенфельсъ* будетъ Правителемъ Императорско-Королевской Государственной Канцеляріи.

— Россійскій Посланникъ *Г. Татищевъ*, вслѣдъ за Княземъ *Меттернихомъ* отправился въ Кенигс-вартъ.

— По силѣ изданнаго на сихъ дняхъ Полицейскаго распоряженія, здѣшніе врачи, обязаны уведомлять о болѣзненныхъ припадкахъ, похожихъ на холеру.

— Здѣсь внезапно произвелъ ужасъ новый оборотъ дѣлъ въ Мадритѣ. Вообще полагали, что Правительство принуждено будетъ сдѣлать большое снисхожденіе мятежникамъ. Когда же сдѣлалось иначе, вдругъ ассигнаціи, кои послѣ первыхъ извѣстій о происшествіяхъ въ Мадритѣ было уменьшились, опять возвысились и часъ отъ часа увеличиваются цѣною.

— Изъ Вѣны 1-го Сентября въ прибавленіяхъ уведомляютъ, что по повелѣнію Императора, прекращается трауръ Двора и Государства; а только при Дворѣ Императрицы Матери еще останется на годъ. 31-го ч. прошлаго мѣсяца предъ выѣздомъ Ихъ Величествъ въ Теплицъ, у Императрицы въ Шенбруннѣ былъ семейственный обѣдъ, на которомъ находились всѣ особы Императорской фамиліи, присутствующія въ Вѣнѣ. Императоръ и Императрица съ Свитою посѣщали еще разъ залу выставки Государственной промышленности, и позволили представить себѣ нѣкоторыхъ Членовъ сего собранія и заводчиковъ, кои изъявили свое благоволеніе. Императрица Мать, Ея И. Высочество Эрцгерцогиня *Софія*, которая въ концѣ с. м. ожидаетъ разрѣшенія отъ бремени, Ея дѣти, а также Эрцгерцогиня *Анна*, Сестра Императора и Эрцгерцогъ *Иоаннъ*, заступающій мѣсто Е. И. К. Величества, остаются еще въ Шенбруннѣ. Эрцгерцогъ *Карлъ* съ своимъ семействомъ до 16-го ч. пробудетъ въ Баденѣ, а 18-го ч. выѣзжаетъ въ Теплицъ. — 29-го Августа *Ахмедъ-Паша* имѣлъ послѣдній разговоръ съ Княземъ *Меттернихомъ* послѣ бывшей прежде у Императора аудіенціи. Императоръ подарилъ ему драгоценную табакерку съ своимъ портретомъ, препровожденную Княземъ *Гофмейстеромъ*. — 15-го Сентября онъ обратно отправится чрезъ Букарестъ въ Стамбулъ. (A. P. S. Z.)

A U S T R I A.

Віеденъ, дня 2 Września.

NN. PP. Cesarz i Cesarzowa wczora o godzinie 7mej rano wyjechali w podróż do Cieplic. Również wczora rano do Cieplic wyjechał, J. C. Kr. M. Kanclerz Domu, Dworu i Stanu Xiążę *Metternich*.

— Już i tu pokazały się symptomata, do cholery podobne, a pochodziły prosto z zaziębnienia i nieostrożności.

— Poseł nasz przy Dworze Londyńskim Xiążę *Esterhazy*, który podług wiadomości z Ischl, tam już miał przybyć, jutro lub pojutrze tu jest spodziewany. Wiadomo teraz, że Xiążę *Esterhazy* oświadczył, że Poselstwo w Londynie najmniej lat trzy jeszcze gotów jest sprawować. — Nowo mianowany Radca Stanu i Konferencyi Baron *Ottensfels*, złożył dzisiaj w ręce J. C. M. przysięgę wierności.

— Gazeta Pragska donosi, że Cesarstwo Ichmość, dnia 2go o godzinie 10tej zrana, wjechali w granice Królestwa Czeskiego pod Suchental.

Dnia 5.

Posel Angielski przy tutejszym Dworze, P. *Fox*, przed samym wyjazdem Cesarza, wprowadzony był do J. C. Kr. M. dla złożenia swych listów wierzytelnych. W poniedziałek i wtorek oddawał zwyczajne wizyty wszystkim osobom Korpusu Dyplomatycznego.

— Przez czas nieobecności Xiążęcia *Metternicha*, Baron *Ottensfels*, będzie się zajmował kierunkiem działań Cesarско-Królewskiej Kancelaryi Stanu.

— Posel Rossyjski, P. *Tatyszczew*, za Xięciem *Metternichem* do Königsvarth wyjechał.

— Przez wydane temi dniami rozporządzenie policyjne, medycy tuteysi są obowiązani donosić o zdarzeniach chorób, do cholery podobnych.

— Przeraził tu nagle nowy obrót rzeczy w Madrycie. Powszechnie tu rozumiano, że Rząd wielkie zezwolenia dla powstańców uczynić będzie przymuszony. Gdy zaś przeciwnie się stało, wnet papiery, które po pierwszych wiadomościach o wydarzeniach w Madrycie spadły były, rychło się podniosły i ciągle idą w górę.

— Z Wiednia pod d. 1 Września sposobem dodatku donoszą, iż na rozkaz Cesarza ustaje żałoba Dworu i Kraju; u Dworu tylko Cesarzowej Matki, przez rok jeszcze pozostanie. 31 z. m. przed wyjazdem Cesarstwa do Cieplic, był u Cesarzowej w Schönbrunn obiad familiyny, na którym znajdowały się wszystkie osoby Familii Cesarzowskiej, w Wiedniu obecne. Cesarz i Cesarzowa z orszakiem jeszcze raz odwiedzili salę wystawy przemysłu krajowego i pozwolili sobie przedstawić niektórych członków tego zgromadzenia i właścicieli fabryk, którym zadowolenie swoje łaskawie oświadczyć raczyli. Cesarzowa Matka, J. C. W. Arcy-Xiężna *Zofia*, której rozwiązanie ciąży w końcu tego miesiąca jest spodziewane, z dziećmi swojemi, tudzież Arcy-Xiężna *Anna*, siostra cesarska, i Arcy-Xiążę *Jan*, Zastępca Jego K. K. Mości, jeszcze w Schönbrunn pozostali, Arcy-Xiążę *Karol* z familią swą do 16go w Baden zabawi, a 18go wyjeżdża do Cieplic. — 29 Sierpnia *Achmet-Pasha*, miał ostatnią rozmowę z Xiążęciem *Metternichem*, po otrzymaney pierwej u Cesarza audyencyi pożegnania. Cesarz udarował go kosztowną tabakierą ze swoim portretem, przez Xięcia Mistrza Dworu przesłaną. Dnia 15go Września wyjedzie napowrót przez Bukarost do Konstantynopola. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Wielka Brytania i Irlandya.

Лондонъ, 14-го Августа.

Londyn, dnia 14 Sierpnia.

О торговлѣ нашей, мы можемъ только повторить благопріятныя увѣренія, что обширность оной выгодно распространяется, если не собственно съ материкомъ Европы, то со всеми За-Атлантическими землями, которыя обмѣниваютъ свои сырыя произведенія на мануфактурные товары наши. Такимъ образомъ, Великобританія быстро стремится къ приобритенію торговой независимости отъ Европы, тѣмъ болѣе, что самое политическое и географическое положеніе сей страны представляетъ къ тому столь прочныя опоры.

Новымъ займомъ въ 15 милліоновъ фунт. стер. уплачиваются бывшимъ Вестъ-Индскимъ владѣльцамъ Негровъ три четверти вознагражденія, опредѣленнаго для нихъ Палатами въ прошедшемъ году, а именно: за 780,933 Негровъ, изъ коихъ 311,692 на Ямайкѣ, 82,807 на Барбадосѣ, 84,915 въ Британской Гвіанѣ (Демерарѣ и пр.), на островѣ Мавриціи 68,613, во всѣхъ другихъ владѣніяхъ менѣе, всего 20,000,000 фунт. стер.; — чѣмъ и уничтожается невольничество въ Великобританскихъ колоніяхъ. Въ Вестъ-Индіи, Негры работаютъ по прежнему, и какъ они знаютъ цѣну денегъ, то работы ихъ, съ незначительными остановками, почти столько же велики, какъ и прежде. Въ предстоящемъ времени года, разведеніе сахара можетъ нѣсколько пострадать, однако не безъ основанія можно предполагать, что подъ вліяніемъ новой системы, добываніе сего продукта въ Вестъ-Индіи будетъ впредь болѣе прежняго, а не менѣе, какъ опасались.

Пропорція запасовъ сахара на главныхъ складахъ въ Европѣ, съ прошедшаго мѣсяца представила еще большую разность; на оныхъ было равно 25 процентами менѣе, чѣмъ въ 1834 году къ тому же времени. Не подлежитъ сомнѣнію, что сборы въ Вестъ-Индіи и Бразиліи были менѣе прежнихъ и менѣе, нежели ожидали; однако не должно заключать, что въ такой же пропорціи произведеніе уменьшилось, какъ до сихъ поръ полагаютъ; противныя вѣтры, высокія цѣны во многихъ колоніяхъ и приготовленіе сахара съ большею медленностью и меньшимъ рвеніемъ, по случаю освобожденія Негровъ въ Англійскихъ колоніяхъ, задержали подвозы, которые въ послѣдствіи покроютъ часть нынѣшней разности. Цѣна сахара всѣхъ родовъ вездѣ въ Европѣ 25 проц. выше противъ прошлогодней въ это время, и постепенное возвышеніе оной еще болѣе утвердило во мнѣніи, которое господствовало весь годъ, что сахаръ вздорожаетъ. Внутреннее потребленіе было до сихъ поръ болѣе, нежели въ прошедшемъ году, и не смотря на значительное повышеніе цѣны, еще незамѣтно ограниченія въ сбытѣ; однако нельзя отвергать, что сахаръ теперь дороже, въ сравненіи съ прежними годами и другими колоніальными товарами, которые всегда болѣе или менѣе дѣйствуютъ обобщенно на цѣны; равнымъ образомъ, должно принять въ соображеніе, что значительная часть сахара въ послѣднее время куплена какъ здѣсь, такъ и за границею, по возвысившимся цѣнамъ, на спекуляцію, а не для настоящей потребности, слѣдовательно, опять явится въ продажу. Нашъ запасъ сахарнаго песка (не включая мусковада и Маврицкаго, которые стоятъ отъ 30 до 39 шил. за цент. и потому слишкомъ дороги для отпуски), составляютъ около 900 ящ. Бразильскаго, большою частію стараго бѣлаго, 13,000 ящ. Гаванскаго, въ числѣ коего до 5,000 ящ. бѣлаго, и около 33,000 ящ. Остъ-Индскаго, наиболѣе Манильскаго и весьма мало Сіамскаго. (К. Г.)

Франція.

Парижъ, 3-го Сентября.

Вчера Королю представлялись Епископы Авиньонскій и Монпельерскій, при посредствѣ Министра Юстиціи и Духовныхъ дѣлъ. Король потомъ занимался съ Президентомъ Министерскаго Совѣта и Министрами Торговли и Внутреннихъ Дѣлъ.

— Говорятъ, что Король и Королева Бельгійскіе, въ концѣ с. м. намѣрены ѣхать во Францію, для посѣщенія Августѣйшихъ своихъ Родителей.

— Вчера былъ у Министра Внѣшнихъ Дѣлъ Министерскій Совѣтъ.

4-го Августа.

Вчера Король со всемъ своимъ семействомъ, съ Президентомъ Совѣта, Маршалами Жераромъ и Лобавъ, Генераломъ Жакетино, Министрами Военнымъ и Внутреннихъ Дѣлъ и Графомъ Монталиве,

О новомъ handlu можемъ tylko udzielić pomyslnie upewnienia, że rozciągłość jego korzystnie się rozszerza, jeśli nie z lądem Europy właściwie, tedy ze wszystkimi Za-Atlantyckimi krajami, które surowe swe produkta zamieniają na rękodzielnicze nasze towary. Tym sposobem Anglia, szybko dąży do nabycia handlowey niezawisłości od Europy, tém więcey, że samo polityczne i jeograficzne położenie tego kraju, podaje do tego tak trwałe opory.

Z nowey pożyczki 15 milionów funt. szterl. wypłacają się byłym Zachodnio Indyjskim właścicielom Negrów trzy czwarte części wynagrodzenia wyznaczonego dla nich przez Izby w roku przeszłym, a mianowicie: za 780 933 Negrów, z których 311,692 na Jamayce, 82,807 na Barbados, 84 915 w Angielskiej Gujanie (Demerara i t. d.), na wyspie Św. Maurycyego 68,613, we wszystkich innych osadach mniej, w ogóle 20,000,000 funt. szterl.; — przez co się znosi niewolnictwo w Angielskich osadach. W Indyach Zachodnich, Negrowie pracują, jak dawniej, a ponieważ znają oni cenę pieniędzy, zatem ich roboty, z nieznaczniemi opóźnieniami, prawie tak są wielkie, jak i dawniej. W przyszłej porze roku, plantacye cukru mogą nieco uciepieć; jednak z pewnością wnosić można, że pod wpływem nowego systematu, dobywanie tego produktu w Indyach Zachodnich, będzie odtąd większym, jak dawniej, nie zaś mniejszym, jak się obawiano.

Proporcya zapasów cukru w głównych składach w Europie, z przeszłego miesiąca większą jeszcze uczyniła różnicę; w nich było równo 25cią procentami mniej, aniżeli w roku 1834 do tegoż czasu. Nie ulega wątpliwości, że zbiory w Indyach Zachodnich i Brezylji mniejsze były od dawniejszych, i mniejsze, niżeli się spodziewano; jednak nie należy wnosić, że w takiej samej proporcji wyroby się umniejszyły, jak dotąd rozumieją; przeciwnie wiatry, wysokie ceny w wielu osadach i przygotowanie cukru z wielką powolnością i mniejszym siaraniem, z powodu uwolnienia Negrów w Angielskich osadach, zatrzymały przywozy, które w następstwie wynagrodzą część teraźniejszy różnicy. Cena wszystkich gatunków cukru, wszędzie w Europie 25 procentami wyższa od przeszłoroczney w tym czasie, a stopniowe jej powiększenie się, więcey jeszcze utwierdziło w zdaniu, które cały rok panowało, że cukier będzie droższym. Wewnętrzne potrzebowania były dotąd większe, niżeli w roku przeszłym, i pomimo znacznego podwyższenia się ceny, nie daje się jeszcze postrzegać ograniczenie w odbycie; jednak nie należy odrzucać, że cukier teraz jest droższy, w porównaniu z dawniejszymi laty i innemi kolonialnemi towarami, które zawsze więcey lub mniej, działają wspólnie na ceny; również należy uważać, że znaczna część cukru w ostatnim czasie kupiona, jak tu, tak i za granicą, za ceny powiększone, na spekulacyą, nie zaś dla obecney potrzeby, następnie, znowu się okaże w przedaży. Zapas nasz maki cukrowey (nie łącząc muskobaду i Maurycyckiej, które są od 30tu do 30ciu szelągów za centnar i dla tego nazbyt są drogie dla wywovu), czynią około 900 pak. Brezyljskiego, powiększey części starego białego, 13,000 pak Hawańskiego, w liczbie którego do 5,000 pak. białego, i około 33,000 work. Wschodnio-Indyjskiego, naywięcey Manilskiego, a bardzo mało Syamskiego. (G. H.)

Франція.

Парижъ, дня 3 Września.

Крѳлуви вчера przez Ministra Sprawiedliwości i Religii przedstawiani byli Biskupi Awenioński i Montpellierski. Król pracował potem z Prezydentem Rady Ministrów i Ministrami Handlu i Spraw Krajowych.

— Mówią, że Król i Królowa Belgów, około końca tego miesiąca, mają wyjechać do Francyi, dla odwiedzenia NN. Rodziców swoich.

— Wczora odbyła się Rada Ministeryalna u Ministra Spraw Zewnętrznych.

Dnia 4.

Wczora Król z całą swą Familią, z Prezydentem Rady, Marszałkami Gérard i Lobau, Jenerałem Jacqueminot, Ministrami Woyny i Spraw Krajowych i Hrabią Mantalivet do Versaillu wyjechał, i zajmował

отправился въ Версаль и занимался учениемъ Національной Гвардіи Сенскаго и Оазскаго Департаментовъ, а въ 7-мъ часу Король и Королевская Фамилія, возвратились въ Тюльери. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 30-го Іюля.

Times сего числа содержитъ слѣдующее: „Вскорѣ ожидаютъ сюда Сербскаго Князя. Султанъ отправилъ уже въ Галачь собственный свой пароходъ, на которомъ находится Мегмендаръ съ повелѣніемъ принять и сопровождать Князя въ столицу. Судя по тому, какъ Султанъ усердно желалъ прибытія Князя *Милоша*, и какъ Сербы долго не соглашались на его отъѣздъ, должно полагать, что есть важная цѣль сего свиданія. Пропуская разныя преувеличенныя касательно сего прибытія извѣстія, всего вѣрнѣе, что Султанъ для покоренія Босніи хочетъ употребить помощь Сербовъ, а Князя *Милоша* пригласилъ къ себѣ для переговоровъ съ нимъ, какъ съ опытнымъ Вождемъ, о успешныхъ средствахъ окончанія сей войны. Усмиреніе Босніи весьма желательно для Порты, дабы симъ утвердить свою важность, внутреннее спокойствіе и порядокъ и связи съ прочими Державами: ибо неповиновеніе Боснійцевъ часто вторгающихся въ Австрійскіе предѣлы, могло бы наконецъ быть поводомъ къ нарушенію союза между сими Государствами. Употребленіе для сего Сербовъ кажется тѣмъ вѣрнѣе, что ненависть ихъ къ Боснійцамъ извѣстна, и самъ Князь желалъ отъ Порты, дабы ему позволено было противу нихъ выступить. — *Давуд-Паша*, бывшій Визирь Босніи, заточенъ въ Демотику, гдѣ некогда проживалъ Карлъ XII, послѣ сраженія при Полтавѣ.“

— Флотъ, назначенный блокировать Албанію, отплылъ отсюда 19-го ч. с. м.

— Баронъ *Кобелъ* прибылъ сюда изъ Аѳинъ, съ извѣстіемъ о восшествіи на престолъ Короля *Оттона* и для заключенія торговаго договора.

— По симъ же донесеніямъ, наконецъ заключенъ между Персією и Англією торговый трактатъ, по силѣ коего Англійское Правительство можетъ теперь вездѣ, гдѣ почтеть нужнымъ, во владѣніяхъ Персидскаго Шаха, имѣть своихъ консуловъ и агентовъ. Не смотря на приготовленія противу Албаніи и Босніи, Султанъ не перестаетъ обращать своего вниманія на положеніе Сиріи, гдѣ болѣе и болѣе усиливающаяся непокорность Друзовъ, угрожаетъ *Ибрагиму-Пашѣ* лишеніемъ его самой сильнѣйшей подпоры могущества въ семь краѣ. вспомогагельныя войска намѣрены отправиться въ Тавръ, а военные припасы недавно посланы на островъ Родосъ, гдѣ Султанъ намѣренъ учредить мѣсто для складки военныхъ потребностей, дабы оттуда войско, находящееся въ Сиріи, могло быть снабжено всѣмъ нужнымъ. — *Табиль-Буси*, предводительствовавшій недавно мятежниками, а послѣ, въ слѣдствіе возмущенія, можетъ быть имъ же самимъ начатаго, долженъ былъ уходить, опять успѣвъ пріобрѣсти довѣріе Султана до той степени, что сей ввѣрилъ ему команду надъ войскомъ, которое совоюпно съ морскою экспедиціею подъ командою *Муширъ-Ахмедъ-Паши*, дѣйствовать будетъ противу Албанцевъ. Можно однако жъ надѣяться, что спокойствіе въ Албаніи возстановлено будетъ безъ употребленія оружія. — По дипломатической части, большая здѣсь существуетъ двѣтельность. Лордъ *Понсонби* весьма опасается на счетъ цѣли Посольства *Решидъ-Паши* въ Парижъ; опасность сія еще болѣе увеличилась переменною придворнаго этикета, относительно иностранныхъ Посланниковъ. Доселѣ всѣ иностранные Посланники, для свои производили съ *Рейс-Эфендіемъ*, и только два раза, т. е. во время пріѣзда въ Стамбуль и отъѣзда, представлялись Султану; нынѣ Посланники Россійскій и Французскій дѣлаютъ исключеніе. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Въ *Гамбургскомъ Корреспондентѣ* напечатано слѣдующее письмо изъ западной Италіи, отъ 16-го Августа: „Купцы, занимающіеся продажей драгоцѣныхъ камней, удивляются, что съ нѣкотораго времени наши страны наполнились драгоцѣнностями разнаго рода. Многія изъ нихъ извѣстны по описаніямъ; очевидно, что онѣ взяты изъ сокровищъ Испанскихъ монастырей, и вывезены заглавременно монахами, для продажи ихъ въ Ливорнь и Генуѣ, и для доставленія вырученныхъ денегъ *Дону Карлосу*. Продавцы драгоцѣнныхъ камней приведены этимъ обстоятельствомъ въ большой убытокъ, потому, что желая получить деньги какъ можно скорѣе, коммиссіонеры монаховъ отдають сіи камни за безцѣнокъ. Подобные продавцы появились и въ Миланѣ, Вѣнѣ и Южной Италіи.“ (С. П.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 10 д. 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кан. *Асѣтъ Боровскій*.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, дня 30 Іюля.

Gazeta Times подъ тѣмъ датѣю, zawiera co następuje: „Wkrótce spodziewają się tu przybycia Xięcia Serbskiego. Sułtan już wysłał do Galaczu własny swój statek parowy, na którym znajduje się Mehmen-dar z poleceniem przyjęcia i towarzyszenia Xięciu do stolicy. Sądząc z tego, jak Sułtan usilnie żądał przybycia Xięcia *Mitosza*, i jak długo zwlekali Serwianie przyzwolenie na jego odjazd, należy wnosić, że musi być ważnym cel jego odwiedzin. Pomijając różne przesady względem tego przybycia wieści, najszybszą jest rzeczą, że Sułtan, dla podbicia Bośni, chce użyć pomocy Serwian, a Xięcia *Mitosza* wezwał do siebie, dla naradzenia się z nim, jako z doświadczonym wodzem, względem najszybszych środków ukończenia tej wojny. Uśmierzenie Bośni jest rzeczą pożądaną dla Porty, ażeby przez to ustaliła swoją powagę pokoy i porządek wewnątrz, i związki z innemi Mocarstwami: bo niesforność Bośniaków wpadających często w granice Austrii, mogłaby być w końcu powodem do zachwiania zgody między temi Państwami. Użycie Sербовъ do tego celu, zdaje się tѣmъ pewniejsze, że znajoma jest ich nienawiść ku Bośniakomъ, że Xię-że *Mitosz* sam prosił Portę, żeby mu wolno było przeciw nimъ wystąpić. *Daud* Basza, były Wezyrъ Bośni, został wygnany do Demotyki, gdzie niegdyś bawił Karol XII, po bitwie pod Poltawą.“

— Flota, przeznaczona do blokowania Albanii, wypłynęła ztąd dnia 19 b. m.

— Baron *Kobel* przybył tu d. 20 z Aten, w celu oznajmienia o wstąpieniu na tron Króla *Ottona* i zawarciu handlowego traktatu.

— Podług tychże wiadomości, zawarty nakoniec został między Anglią i Persją traktat handlowy, na mocy którego rząd Angielski może teraz wszędzie, gdzie uzna potrzebę, w krajach Szacha Perskiego, utrzymywać swoich Konsulów i Agentów. Mimo przygotowań przeciw Albanii i Bośni, Sułtan nie przestaje zwracać uwagi swojej na położenie Syrii, gdzie, coraz wzmagając się, niechęć Druzów, zagraża *Ibrahimowi* Baszy pozbawieniem go najsilniejszej podpory jego potęgi w tym kraju. Woyska posiłkowe mają się udać do Taurus, a niedawno zapas amunicyi na wyspę Rhodus posłany został, gdzie Sułtan zamierza założyć skład materiałów wojennych, ażeby ztamtąd woysko, stojące w Syrii, we wszelkie potrzeby śpiesznie zaopatrzonem być mogło. *Tafil Busi*, który nie dawno stał na czele powstańców, a potem, w skutku rozruchu wzniesionego, może przez niegoż samego, uchodzić musiał, potrafił znowu do tego stopnia odzyskać względy Suлтана, iż mu powierzył dowództwo woyska, które wspólnie z wyprawą morską, pod dowództwem *Muschir Achmed* Baszy, przeciw Albańczykomъ działać będzie. Jest przeto nadzieja, iż spokojność w Albanii wkrótce może bezъ добыcia oręża przywróconą zostanie. W wydziale dyplomatycznymъ wielką tu panuje czynność. Lord *Ponsonby*, względem celu Poselstwa *Reszyda* Baszy do Paryża, jest w wielkiej obawie, która tymъ więcej jeszcze się wzmożła przez zmianę w etykiecie dworskiej względemъ cudzoziemskichъ Posłów. Dotąd bowiem obcy Posłowie, wszelkie interesa załatwiali z *Reis-Effen-dim*, i tylko dwa razy, to jest, za przybyciemъ do Stambułu i przy odjeździe ztamtąd, bywali Suлтанowi przedstawiani. Teraz jednakъ Rosyjski i Francuzki Posłowie przekroczyli te szranki. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Korrespondent Hamburski zawiera następujący list z Włoch zachodnichъ podъ dniemъ 16tymъ Sierpnia: „Kupcy, trudniący się przedawaniemъ kosztownychъ kamieni, dziwią się, że od nѣjakiego czasu, kraje nasze napełnione zostały klejnotami różnego rodzaju. Wiele zъ nichъ znajome są zъ opisów; widocznie, że są wzięte ze skarbcówъ Hiszpańskichъ klasztorów, i zawczasemъ wywiezione przez zakonników, dla przedania w Livornie i Genui, i odestania otrzymanychъ za nie pieniędzy *Don Carlosowi*. Handlujący drogiemi kamieniami zъ тѣю okoliczności wielką mają stratę, dla tego, że chcącъ jakъ najprędzej otrzymać pieniądze, kommissanci zakonnikówъ za bezcenъ sprzedają te kamienie. Podobni sprzedawcy okazali się takъż w Medyolanie, Wiedniu i Potudniowychъ Włochachъ. (P. P.)